

การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3

THE STRATEGIC MANAGEMENT OF ADMINISTRATORS AND THE EDUCATIONAL
QUALITY OF SCHOOL UNDER SUPHANBURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3

สุภาพร ภิรมย์เมือง¹

นุชนรา รัตนศิริประภา²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อทราบ 1) การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 2) คุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 3) ความสัมพันธ์ของการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 กลุ่มตัวอย่างคือ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 จำนวน 97 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 3 คน ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารโรงเรียนหรือรองผู้บริหาร โรงเรียนหรือผู้ทำหน้าที่แทน 2) ครู 3) ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เครื่องมือการวิจัยเป็น แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารเชิงกลยุทธ์ตามแนวคิดของ วิลเลียมและฮังเกอร์ และคุณภาพการศึกษาตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับตามค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ ด้านการจัดทำกลยุทธ์ ด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์ ด้านการตรวจสอบสภาพแวดล้อม และด้านการประเมินผลการควบคุม

2. คุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับตามค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ ด้านอัตลักษณ์ของโรงเรียน ด้านมาตรการส่งเสริม ด้านการจัดการศึกษา ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และด้านคุณภาพผู้เรียน

3. การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงและเป็นในลักษณะคล้อยตามกัน

คำสำคัญ : การบริหารเชิงกลยุทธ์ / คุณภาพการศึกษา

Abstract

The purposes of this research were to identify 1) the strategic management of the administrators under Suphanburi Primary Educational Service Area Office 3 2) the educational quality of school under Suphanburi Primary Educational Service Area Office 3 and 3) the relationship between the strategic management of the administrators and educational quality of school under Suphanburi Primary Educational Service Area Office 3. The samples were 97 schools under Suphanburi

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

² อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

Primary Service Area Office 3. The respondents in each school were an school administrators/an assistant of school administrators/ an acting school administrator, a teacher and a chairman of school committee. The instrument employed for data collection was a questionnaire which was about the strategic management of the administrators based on Wheelen and Hunger's concept and the educational quality of school in the regulation of the Ministry of Education that was about system, practice and the quality assurance in 2010. The statistics used in data analysis were frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation and Pearson Product Moment Correlation Coefficient.

The research findings were as follows :

1. The strategic management of the administrator under Suphanburi Primary Educational Service Area Office 3, as a whole and an individual, were at a high level. In order arithmetic mean from maximum to minimum were as follows; 1) strategic formulation 2) strategic implementation 3) environmental scanning and 4) evaluation control.

2. The educational quality of school Suphanburi Primary Educational Service Area Office 3, as a whole and an individual, were at a high level. In order arithmetic mean from maximum to minimum were as follows; 1) identity of the school 2) alternative enhancing 3) education administration 4) promote the learning society and 5) student's quality.

3. The strategic management of the administrators and the educational quality of school under Suphanburi Primary Educational Service Area Office 3 was found correlated as a whole were at a high level at .01 level of significance which was positive correlated.

Keyword : Strategic management / Education al quality.

บทนำ

การศึกษานับว่าเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนาคน เพื่อให้คนที่ได้รับการพัฒนามีคุณภาพการศึกษาที่ดีมีใช้การทำให้คนเป็นทรัพยากรมนุษย์ของระบบเศรษฐกิจเท่านั้น แต่เป็นการทำให้คนรู้เท่าทันความเจริญ มีหลักยึดเหนี่ยวจิตใจและสามารถดำรงตนให้อยู่ในโลกได้อย่างมีความสุข (อมรวิรัช นาคทรพรพ 2540:47) ในสภาพสังคมปัจจุบันมีความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว การเปลี่ยนแปลงและความท้าทายดังกล่าว ได้แก่ คุณภาพของคน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2543 : 1) ผลจากความเจริญทางวิทยาการและเทคโนโลยีของโลกปัจจุบันทำให้ประชากรในส่วนต่างๆ ของโลกมีการเลื่อนไหล หล่อหลอมให้เป็นประชากรโลกและรวมเป็นสังคมเดียวกัน (กระทรวงศึกษาธิการ 2545:3) จากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ระบุไว้ว่า ในการจัดการศึกษาของรัฐนั้นต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการได้รับการศึกษารัฐบาลจึงได้จัดการการศึกษา รัฐมีความมุ่งมั่นและตระหนักถึงการที่จะพัฒนาคนให้มีประสิทธิภาพ ต้องมีการทุ่มเทสรรพกำลังด้านต่าง ๆ ที่จะจัดการศึกษาอบรมให้ประชาชน

ของประเทศมีสุขภาพที่ดีทั้งร่างกายและจิตใจที่สมบูรณ์ แข็งแรงตลอดจนมีคุณธรรม จริยธรรม มีความรู้ ความสามารถ ทักษะและประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้รับจากการศึกษาและทันต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ทำให้สามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมอยู่ตลอดเวลา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2540:5) สำหรับแนวคิดในการจัดการศึกษานั้นปัจจุบันมีการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นรูปธรรมมากขึ้นสามารถช่วยเป็นหลักประกันให้ผู้เรียนและสังคมมีความมั่นใจว่าจะได้รับการบริการจากสถานศึกษามาตรฐานที่กำหนดและเป็นการช่วยให้สถานศึกษามีการพัฒนาคุณภาพที่ดีขึ้นอย่างสม่ำเสมอ พร้อมให้ความมั่นใจว่า เขาจะได้รับการพัฒนาศักยภาพเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี คนเก่ง ให้พ่อแม่ผู้ปกครองเชื่อมั่นได้ว่าการจัดการศึกษามีคุณภาพและมาตรฐานให้รัฐสามารถนำนโยบายการศึกษาไปสู่การปฏิบัติที่แท้จริงซึ่งถือว่าเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญในการที่จะผลักดันสถานศึกษาให้มีการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพและสามารถดำเนินไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทั่วประเทศ มีการนำระบบการประกันคุณภาพที่ได้มาตรฐานมาปรับใช้เพื่อประสิทธิภาพในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่คาดหวัง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อทราบการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3
2. เพื่อทราบคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3
3. เพื่อทราบความสัมพันธ์ของการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3

แผนแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) ที่มีแผนแบบการวิจัยในลักษณะของการใช้กลุ่มตัวอย่างเดียว ศึกษาสถานการณ์ ไม่มีการทดลอง (the one shot non – experimental case study)

ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้คือ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 จำนวน 128 โรง

กลุ่มตัวอย่างและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยกำหนดขนาดตัวอย่างของโรงเรียน โดยใช้ตารางประมาณการขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด 2535 : 40) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 97 โรง แล้วเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งประเภท (stratified random sampling) โดยมีขั้นตอนการสุ่ม ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 จำแนกกลุ่มตัวอย่างของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ได้อำเภอด่านช้าง อำเภอดำเนินสะดวก อำเภอสามชุก อำเภอหนองหญ้าไซ

ขั้นตอนที่ 2 สุ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างตามจำนวนสัดส่วนประชากรแต่ละอำเภอ ได้กลุ่มตัวอย่าง อำเภอด่านช้างจำนวน 27 โรง อำเภอดำเนินสะดวกจำนวน 32 โรง อำเภอสามชุกจำนวน 20 โรง อำเภอหนองหญ้าไซจำนวน 18 โรง ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนหรือรองผู้บริหารโรงเรียน หรือผู้ทำหน้าที่แทน ครูผู้สอน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนละ 3 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 291 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรพื้นฐาน เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับสถานภาพ

ส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งหน้าที่หลักในโรงเรียน ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน

2. ตัวแปรต้น เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3

3. ตัวแปรตาม เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น จำนวน 1 ฉบับ ซึ่งแบบสอบถาม ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบเลือกตอบ จำนวน 5 ข้อ ตอนที่ 2 และ 3 มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ ของไลเคิร์ต (Rinnis Likert, อ้างถึงในพวงรัตน์ ทวีรัตน์ 2531: 114 – 115) โดยกำหนดค่าคะแนนเป็น 5 ระดับ ซึ่งมีความหมาย ดังนี้

ระดับ 1 หมายถึง การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารหรือคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด ให้มีน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 1 คะแนน

ระดับ 2 หมายถึง การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารหรือคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอยู่ในระดับน้อย ให้มีน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 2 คะแนน

ระดับ 3 หมายถึง การบริหารเชิง กลยุทธ์ของผู้บริหารหรือคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ให้มีน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 3 คะแนน

ระดับ 4 หมายถึง การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารหรือคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอยู่ในระดับมาก ให้มีน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 4 คะแนน

ระดับ 5 หมายถึง การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารหรือคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ให้มีน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 5 คะแนน

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอน ดังนี้

- ขั้นที่ 1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรม และผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำผลการศึกษา มาสร้างเป็นเครื่องมือภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์
- ขั้นที่ 2 ตรวจสอบความถูกต้อง ความครอบคลุมของ

เนื้อหาของแบบสอบถามแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (content validity) ของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ดังรายชื่อในภาคผนวก ก พิจารณาตรวจสอบข้อความ สำนวนภาษา ความถูกต้อง โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence) ได้เท่ากับ 0.8

ขั้นที่ 3 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับโรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลโรงละ 3 คน รวมผู้ให้ข้อมูลจำนวน 30 คน

ขั้นที่ 4 นำแบบสอบถามที่ได้คืนมาคำนวณค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (reliability) ตามวิธีของครอนบัก (Lee J. Cronbach 1978 : 161) โดยใช้ค่า สัมประสิทธิ์แอลฟา (α – coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .986 แล้วจึงจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้ได้รับความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และได้ข้อมูลตามความจริง ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือถึงบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
2. ผู้วิจัยเดินทางไปแจกแบบสอบถามและเก็บข้อมูลด้วยตนเอง
3. จัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปยังโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างที่เดินทางไปเก็บข้อมูลด้วยตนเองไม่สะดวก

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ทั้งหมดมาตรวจหาความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม จัดระเบียบข้อมูล ลงรหัส รวมทั้งดำเนินการตรวจสอบตามขั้นตอนต่างๆ ได้แบบสอบถามฉบับที่กรอกข้อมูลครบสมบูรณ์จำนวน 88 โรงเรียน 264 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90.72 แล้วนำข้อมูลดังกล่าวไปคำนวณหาค่าทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. การวิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้คือ ค่าความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage)

2. การวิเคราะห์ระดับ การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสถิติที่ใช้คือค่ามัธยฐานเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ที่ได้จากการตอบแบบสอบถามไปเปรียบเทียบกับ เกณฑ์ ตามแนวคิดของเบสท์ (John W. Best 1970 : 1) รายละเอียดดังนี้

ค่ามัธยฐานเลขคณิต 1.00 ถึง 1.49 แสดงว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารหรือคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ค่ามัธยฐานเลขคณิต 1.50 ถึง 2.49 แสดงว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารหรือคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอยู่ในระดับ น้อย

ค่ามัธยฐานเลขคณิต 2.50 ถึง 3.49 แสดงว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารหรือคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอยู่ในระดับ ปานกลาง

ค่ามัธยฐานเลขคณิต 3.50 ถึง 4.49 แสดงว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารหรือคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอยู่ในระดับ มาก

ค่ามัธยฐานเลขคณิต 4.50 ถึง 5.00 แสดงว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารหรือคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

3. การวิเคราะห์การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสถิติที่ใช้คือ การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

ผลการศึกษา

ตอนที่ 1 การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3

ในการวิเคราะห์การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 97 โรงเรียน ผู้วิจัยใช้วิเคราะห์ โดยการหาค่ามัธยฐานเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่ามัธยฐาน เลขคณิตไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพตามแนวคิดของเบส (Best) โดยการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 มีค่ามัธยฐานเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) รายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 1 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3

(n = 88)

ข้อ	การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	ด้านการตรวจสอบสภาพแวดล้อม (X_1)	4.04	0.67	มาก
2	ด้านการจัดทำกลยุทธ์ (X_2)	4.12	0.67	มาก
3	ด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์ (X_3)	4.09	0.65	มาก
4	ด้านการประเมินผลการควบคุม (X_4)	3.85	0.75	มาก
โดยภาพรวม (X_{tot})		4.03	0.69	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$, S.D.=0.69) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านการจัดทำกลยุทธ์ ค่ามัชฌิมเลขคณิตมีค่ามากที่สุด ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.67) รองลงมาคือ ด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์ ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.65) ด้านการตรวจสอบสภาพแวดล้อม ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.67) และด้านการประเมินผลการควบคุม มีค่ามัชฌิมเลขคณิตที่น้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.75) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 คุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3

ในการวิเคราะห์คุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 97 โรงเรียน ผู้วิจัยใช้วิเคราะห์โดยการหาค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) แล้วนำค่ามัชฌิมเลขคณิตไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพตามแนวคิดของเบส (Best) โดยการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 มีค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) รายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 2 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3

(n = 88)

ข้อ	คุณภาพการศึกษาของโรงเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	ด้านคุณภาพผู้เรียน (Y_1)	4.00	0.90	มาก
2	ด้านการจัดการศึกษา (Y_2)	4.14	0.66	มาก
3	ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ (Y_3)	4.10	0.70	มาก
4	ด้านอัตลักษณ์ของโรงเรียน (Y_4)	4.18	0.67	มาก
5	ด้านมาตรการส่งเสริม (Y_5)	4.17	0.65	มาก
โดยภาพรวม (Y_{tot})		4.12	0.72	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า คุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.72) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านอัตลักษณ์ของโรงเรียน ค่ามัชฌิมเลขคณิตมีค่ามากที่สุด ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.67) รอง

ลงมาคือ ด้านมาตรการส่งเสริม ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.65) ด้านการจัดการศึกษา ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.66) ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.70) และด้านคุณภาพผู้เรียน มีค่ามัชฌิมเลขคณิตที่น้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.90) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ความสัมพันธ์ของการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3

ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 โดยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) รายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 3 ค่าความสัมพันธ์ของการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนกับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ในภาพรวม

n = 88

การบริหารเชิงกลยุทธ์ ของผู้บริหาร	คุณภาพการศึกษาของโรงเรียน					
	(Y ₁)	(Y ₂)	(Y ₃)	(Y ₄)	(Y ₅)	(Y _{tot})
(X ₁)	.741**	.796**	.710**	.681**	.691**	.772**
(X ₂)	.713**	.800**	.660**	.639**	.672**	.742**
(X ₃)	.760**	.836**	.720**	.652**	.669**	.774**
(X ₄)	.741**	.766**	.718**	.635**	.686**	.756**
(X _{tot})	.798**	.865**	.760**	.706**	.736**	.824**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในทางบวกอยู่ในระดับสูง ($r_{xy}=.842^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยภาพรวมของการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารมีความสัมพันธ์สูงสุดกับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนด้านการจัดการศึกษา ($r_{xy}=.865^{**}$) รองลงมาคือด้านคุณภาพผู้เรียน ($r_{xy}=.798^{**}$) ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ($r_{xy}=.760^{**}$) ด้านมาตรการส่งเสริม ($r_{xy}=.736^{**}$) และมีความสัมพันธ์ต่ำสุดกับด้านมาตรการส่งเสริม ($r_{xy}=.706^{**}$) โดยภาพรวมของคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมีความสัมพันธ์สูงสุดกับการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์ ($r_{xy}=.774^{**}$) รองลงมาคือด้านการตรวจสอบสภาพแวดล้อม ($r_{xy}=.772^{**}$) ด้านการประเมินผลการควบคุม ($r_{xy}=.756^{**}$) และมีความสัมพันธ์ต่ำสุดกับด้านการจัดทำกลยุทธ์ ($r_{xy}=.742^{**}$) ตามลำดับ

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาผลของการวิจัย สามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ทั้งโดยภาพรวม

และรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่ามัธยเทศจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ ด้านการจัดทำกลยุทธ์ รองลงมาคือด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์ ด้านการตรวจสอบสภาพแวดล้อมและด้านการประเมินผลการควบคุม

2. คุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่ามัธยเทศจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านอัตลักษณ์ของโรงเรียน ค่ามัธยเทศมีค่ามากที่สุด รองลงมาคือด้านมาตรการส่งเสริม ด้านการจัดการศึกษา ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และด้านคุณภาพผู้เรียน มีค่ามัธยเทศมีค่าน้อยที่สุด

3. ความสัมพันธ์ของการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ในทางบวกอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมของการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร มีความสัมพันธ์สูงสุดกับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนด้านการจัดการศึกษา รองลงมาคือด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ด้านมาตรการส่งเสริมและมีความสัมพันธ์ต่ำสุดกับด้านอัตลักษณ์ของโรงเรียน โดยภาพรวมของคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมีความสัมพันธ์สูงสุดกับ

การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์ รองลงมาคือด้านการตรวจสอบสภาพแวดล้อม ด้านการประเมินผล การควบคุม และมีความสัมพันธ์ต่ำสุดกับด้านการจัดทำกลยุทธ์

อภิปรายผล

1. การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3

จากผลการวิจัย สามารถนำมาอภิปรายผลสรุปเป็นประเด็นได้ดังนี้

1. การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพิมลพรรณ ดุยขมิ (2550 : 82) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารเชิง กลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน พบว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารเชิงกลยุทธ์เป็นการตัดสินใจ และการปฏิบัติการต่างๆ ที่จะมีผลต่อการวางแผนและการปฏิบัติตามแผน เพื่อช่วยให้วัตถุประสงค์ขององค์กรบรรลุผลสำเร็จจะนำไปสู่การเพิ่มโอกาสของความสำเร็จหรือความล้มเหลวขององค์กรการบริหารกลยุทธ์จึงเป็นหัวใจสำคัญของงานบริหาร โดยผู้บริหารจะต้องมีการวางแผนกลยุทธ์ที่ชาญฉลาด กำหนดกลยุทธ์ที่แตกต่างจากคนอื่น แต่เป็นความแตกต่างเชิงสร้างสรรค์ เพื่อใช้เป็นแนวทางให้องค์กรปฏิบัติงานได้เหนือกว่าคู่แข่ง และเพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายตามที่ต้องการได้ ถ้าปราศจากแผนกลยุทธ์ องค์กรจะไม่มีแนวทางที่ชัดเจนในการดำเนินงาน ไม่มีแผนที่จะสามารถโต้ตอบหรือเอาชนะการแข่งขัน และไม่มีแผนที่จะปฏิบัติให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป บุญเลิศ เย็นคงคา (2544 : 13) ได้กล่าวว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์คือแผนการดำเนินงาน โดยอาศัยการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมจากทั้งภายในและภายนอก นำมาประเมินและวิเคราะห์หาทางเลือกที่ดีที่สุด เพื่อการตัดสินใจให้กับองค์กร ซึ่งสอดคล้องกับ จินตนา บุญบงการ (2544 : 48) ที่ได้กล่าวว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์คือกระบวนการที่ประกอบด้วย การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและข้อมูลสำคัญของธุรกิจที่ใช้ในการประกอบการตัดสินใจ การวางแผนทางการดำเนินงานและควบคุมการปฏิบัติงานเชิงกลยุทธ์ขององค์กรเพื่อที่จะสร้างความมั่นใจว่า องค์กรสามารถที่จะดำเนินการได้อย่างสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและสถานการณ์

ที่เกิดขึ้น ตลอดจนสามารถมีพัฒนาการและสามารถแข่งขันในอุตสาหกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ วิลเลนและฮังเกอร์ (Thomas L. Wheelen and J. David Hunger, 2004 : 9) ได้ให้ความหมายของการบริหารเชิงกลยุทธ์ไว้ว่า หมายถึง ชุดของการตัดสินใจและการปฏิบัติการต่างๆ ทางด้านการจัดการ ซึ่งจะเป็นตัวกำหนดการดำเนินงานระยะยาวขององค์กร ประกอบด้วย การตรวจสอบสภาพแวดล้อม ทั้งภายในและภายนอกองค์กร การจัดทำกลยุทธ์ ซึ่งเป็นแผนกลยุทธ์หรือแผนระยะยาว การปฏิบัติตามกลยุทธ์ และการประเมินผลและการควบคุม และได้กล่าวเพิ่มเติมว่า การศึกษาการบริหารเชิงกลยุทธ์เป็นการศึกษาที่มุ่งเน้นที่การตรวจสอบและประเมินโอกาส และอุปสรรคหรือข้อจำกัด โดยคำนึงถึง จุดแข็ง และจุดอ่อน ขององค์กรเป็นหลักสำคัญ ตามที่สุพานี สฤษฏ์วานิช (2544 : 12) ได้กล่าวไว้ว่าการบริหารเชิงกลยุทธ์มีความสำคัญคือ 1) ช่วยให้ผู้บริหารมีการตื่นตัวต่อการเปลี่ยนแปลง เห็นโอกาสใหม่ ๆ และข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้น 2) ช่วยให้องค์กรมีทิศทางในการดำเนินงานที่ชัดเจน เห็นแนวทางที่องค์กรจะต้องปฏิบัติ 3) เปิดโอกาสให้ผู้บริหารในระดับต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการบริหาร 4) ช่วยให้องค์กรสามารถคาดการณ์ปัญหาต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น และ 5) ช่วยให้ผู้บริหารสามารถยกระดับผลการปฏิบัติงานขึ้นมาได้ ซึ่งสอดคล้องกับ ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ (2546 : 50 - 51) ที่ได้กล่าวเกี่ยวกับความ สำคัญของการบริหารเชิงกลยุทธ์ว่ามีความสำคัญ 4 ประการ คือ 1) มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร 2) เกี่ยวข้องกับผู้ที่ได้ผลประโยชน์จากองค์กร 3) นำมาซึ่งขอบเขตหลายช่วงเวลา ผู้บริหารควรศึกษาความต้องการขององค์กรในระยะยาวและระยะสั้นด้วย 4) จะเกี่ยวข้องทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผล เป็นการใช่วิธีการที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนวิลเลนและฮังเกอร์ (Wheelen and Hunger) ได้แบ่งองค์ประกอบของกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ออกเป็น 4 ด้าน คือ 1) ด้านการตรวจสอบสภาพแวดล้อม 2) ด้านการจัดทำกลยุทธ์ 3) ด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์ 4) ด้านการประเมินผลและการควบคุม เมื่อแยกพิจารณาการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ด้านการจัดทำกลยุทธ์ ด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์ ด้านการตรวจสอบสภาพแวดล้อมและด้านการประเมินผล การควบคุม ตามลำดับ อาจเนื่องมาจากในโรงเรียนส่วนใหญ่ จะกำหนดให้มีการจัดทำกลยุทธ์หรือแผนระยะยาว ซึ่งเป็นหัวใจหลักของการบริหารเพื่อนำมาใช้ในการบริหารงาน เพื่อให้เหมาะสมกับโอกาสและปัญหาอุปสรรคที่เป็นอยู่ในขณะนั้น และในการจัดทำกลยุทธ์นั้นจะต้องสอดคล้องกับจุดแข็ง จุดอ่อน

ของโรงเรียน อีกทั้งต้องกำหนดวิสัยทัศน์พันธกิจ วัตถุประสงค์ การกิจ เป้าหมายและการกำหนดทิศทางของโรงเรียน เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติตามกลยุทธ์ที่กำหนดไว้เพื่อให้สนองตอบต่อแนวคิด หลักการของโรงเรียนซึ่งต้องให้สอดคล้องกับกระแสความเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อม ต้องมีการตรวจสอบสภาพแวดล้อมทั้งภายใน เช่น ลักษณะของโรงเรียน จุดอ่อน จุดแข็ง และสภาพแวดล้อมภายนอกเช่น ลักษณะของนักเรียน ความคาดหวังของผู้ปกครอง บรรยากาศของการปฏิบัติงานของโรงเรียน เมื่อได้กลยุทธ์ที่ต้องการแล้วต้องมีการประเมินผล และควบคุมเพื่อติดตามประเมินผลว่า กลยุทธ์ที่จะนำไปปฏิบัติเป็นไปตามแบบที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ เพื่อทำการปรับปรุง และมั่นใจได้ว่า การปฏิบัติตามหน้าที่ต่าง ๆ เป็นไปอย่างสมบูรณ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของทรงศักดิ์ ศรีวงษา ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารเชิงกลยุทธ์ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี พบว่าการบริหารเชิงกลยุทธ์ในโรงเรียนประถมศึกษา ตามการรับรู้ของผู้บริหาร โรงเรียน และครูผู้สอนอยู่ในระดับมาก จันทร์จิรา เฟื่องคล้าย (2553 : 91 - 93) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการมีส่วนร่วมและการบริหารเชิงกลยุทธ์ของเทศบาลตำบลในจังหวัดชุมพร พบว่าการมีส่วนร่วมของเทศบาลตำบลในจังหวัดชุมพร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนพรรณภา อิงพงษ์พันธ์ (2554 : 150-151) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับผลการปฏิบัติงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดองค์กรบริหารส่วนจังหวัด กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 พบว่าการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารในสถานศึกษาสังกัดองค์กรบริหารส่วนจังหวัด กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก แต่กาญจนา ศิริวงศ์ (2552 : 126-128) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารเชิง กลยุทธ์ในโรงเรียนเดินวิทยา อำเภอเดิน จังหวัดลำปาง พบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของโรงเรียน โดยภาพรวมเห็นด้วยในระดับปานกลาง

2. คุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ว่าคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับ เอกสิทธิ์ ชนินทรภูมิ ได้ทำการวิจัยเรื่อง สมรรถนะครูกับการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม พบว่า การประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสาธิตในจังหวัดนครปฐม โดยภาพรวม

และรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ปัจจุบันมีปัจจัยภายในและภายนอกประเทศหลายประการที่ทำให้การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องเร่งดำเนินการ เช่น การตื่นตัวในเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาในประเทศต่างๆ การสื่อสารที่ไร้พรมแดน การเพิ่มเสรีด้านการค้าและการบริการ ความคาดหวังของสังคม สิทธิเสรีภาพของประชาชน ในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารตลอดจนข้อจำกัดในด้านงบประมาณของประเทศ ปัจจัยเหล่านี้ได้กระตุ้นให้ ผู้ที่อยู่ในวงการศึกษาระดับถึงเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งปรากฏออกมาในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ได้กำหนดจุดมุ่งหมาย และหลักการของการจัดการศึกษา ที่ต้องมุ่งเน้นคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยกำหนดรายละเอียดไว้ในหมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 47 กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก และในวรรคสอง บัญญัติว่า ระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ ที่ได้กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งถือเป็นหน้าที่ของทุกฝ่าย ทั้งในและนอกสถานศึกษาโดยในการดำเนินการต้องยึดหลักการกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วมของครูผู้สอน บิดามารดา ผู้ปกครอง ชุมชน เขตพื้นที่การศึกษาหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลให้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย วางแผน ติดตาม ประเมินผลการพัฒนาปรับปรุง ช่วยกันคิดช่วยกันทำ ช่วยกันผลักดันให้สถานศึกษามีคุณภาพตามเป้าหมายและมาตรฐานการศึกษา ซึ่งสมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2549 : 1) ได้กล่าวถึงความหมายของคุณภาพการศึกษาไว้ว่า หมายถึง การพัฒนาคุณภาพให้เกิดแก่ผู้เรียน ให้เป็นคนดี คนเก่ง มีความสุข สนุกกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต สมศักดิ์ สันธุระเวช (2544 : 44) ได้กล่าวว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเพื่อสร้างความมั่นใจในคุณภาพของการจัดการศึกษา โรงเรียนจะต้องแสดงภาระหน้าที่ ความรับผิดชอบต่อนักเรียนและผู้ปกครอง นั่นคือ ผลผลิต (นักเรียน) ต้องเป็นไปตามที่มาตรฐานกำหนด ดังที่อุทุมพร จามรมาน (2547 : 2) ได้ให้ความเห็นว่า การประกันคุณภาพเป็นการบวนการที่จะยกมาตรฐานของโรงเรียนต่างๆ ที่ยังไม่เข้ามาตรฐานผลักดันให้ได้มาตรฐาน ซึ่งสอดคล้องกับพรสุธี อาชาวำรุง (2546: 6) ได้อธิบายความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาว่า หมายถึง การปฏิบัติทั้งหมดตามระบบ

และแผนที่วางไว้อย่างเคร่งครัดเพื่อให้ทุกคนเชื่อมั่นว่าผลิตภัณฑ์หรือบริหารมีคุณภาพตามที่ต้องการ

3. ความสัมพันธ์ของการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมของการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารมีความสัมพันธ์สูงสุดกับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนด้านการจัดการศึกษารองลงมาคือด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ด้านมาตรการส่งเสริมและมีความสัมพันธ์ต่ำสุดกับด้านอัตลักษณ์ของโรงเรียน โดยภาพรวมของคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมีความสัมพันธ์สูงสุดกับการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์ รองลงมาคือด้านการตรวจสอบสภาพแวดล้อม ด้านการประเมินผลการควบคุม และมีความสัมพันธ์ต่ำสุดกับด้านการจัดทำกลยุทธ์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารเป็นผู้ที่มีส่วนสำคัญที่สุดในการบริหารโรงเรียน ผู้บริหารจะต้องเป็นบุคคลที่มีความรอบรู้ในเรื่องของการบริหารโรงเรียน โดยจะต้องมีความรู้ในเรื่องหลักและกระบวนการบริหารการศึกษานโยบายและการวางแผนการศึกษา การบริหารด้านวิชาการ การบริหารด้านธุรการ การเงิน การพัสดุ อาคารสถานที่ การบริหารงานบุคคล การประกันคุณภาพการศึกษา การบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ การบริหารความสัมพันธ์ ชุมชน มีการกำหนดนโยบายการบริหารงานที่จะทำให้โรงเรียนมีคุณภาพตาม ผ่านการประเมินจากทุกหน่วยงาน มีการส่งเสริมให้บุคลากรได้เข้ารับการอบรมพัฒนาตนเองเพื่อให้มีศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการจัดสร้างแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและนอกโรงเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าได้ตามความสนใจ มีการกำหนดมาตรการที่ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง จะเห็นได้ว่า หากผู้บริหารมีการบริหารเชิงกลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพ เป็นที่ยอมรับและสร้างความพึงพอใจให้กับครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และท้องถิ่นต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการวิจัยที่สรุปว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเรียงลำดับค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ ด้านการ

จัดทำกลยุทธ์ ด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์ ด้านการตรวจสอบสภาพแวดล้อม และด้านการประเมินผลการควบคุม จะเห็นได้ว่า ด้านการจัดทำกลยุทธ์เป็นด้านที่มีค่ามัธยฐานเลขคณิตสูงสุด แสดงให้เห็นว่าด้านการจัดทำกลยุทธ์เป็นด้านที่สำคัญที่สุดในการวางแผนกลยุทธ์ของโรงเรียน ดังนั้นผู้บริหารจึงควรใส่ใจและให้ความสำคัญในด้านในการบริหารจัดการในด้านนี้ให้มากขึ้นเพราะเป็นด้านที่เกี่ยวกับการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย นโยบาย โครงการ กิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน ที่โรงเรียนจะต้องดำเนินการเพื่อเป็นการยกระดับคุณภาพของโรงเรียนให้สูงขึ้น นอกจากนี้ในด้านการประเมินผลและการควบคุม ซึ่งมีความสัมพันธ์น้อยที่สุด ผู้บริหารก็ควรให้ความสำคัญเช่นกัน เพราะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการติดตามผลงาน โครงการต่างๆ ที่ได้ดำเนินการไปแล้วว่าประสบปัญหา อุปสรรคใดบ้าง ซึ่งในขั้นตอนนี้หากผู้บริหารให้ความสนใจกำกับ ติดตามผลงานอย่างใกล้ชิด คอยชี้แนะ ให้คำแนะนำจะทำให้การดำเนินการต่างๆ ที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้นั้นประสบความสำเร็จและบรรลุเป้าหมายที่ต้องการมากที่สุด

2. ในด้านคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนั้น ปรากฏว่าในด้านคุณภาพผู้เรียนมีค่ามัธยฐานเลขคณิตน้อยที่สุด แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารควรจะมีมาตรการในการเร่งรัดคุณภาพผู้เรียนให้มากขึ้นครูและนักเรียนควรได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมแบบ บูรณาการหรือจัดโครงการต่างๆ ให้ผู้เรียน ได้แสดงออก ให้มีการเสริมทักษะการอ่าน การคิดวิเคราะห์ เพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ จัดค่ายวิชาการ ให้นักเรียนได้รู้จักคิด รู้จักตัดสินใจด้วยตัวเอง ให้มีความมั่นใจ กล้าแสดงออก

3. ในด้านความสัมพันธ์ของการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน โดยภาพรวมการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนจะมีความสัมพันธ์สูงสุดกับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนด้านการจัดการศึกษา แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ให้มากขึ้น โดยอาจจะมีการเปลี่ยนแปลงผู้รับผิดชอบในแต่ละหน้าที่เพื่อให้มีความเหมาะสมและตรงตาม ความถนัดของตนเอง หรืออาจจะมีการจัดอบรม ประชุม สัมมนา ส่งครูเข้าอบรมในโครงการต่างๆ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาตนเอง จะได้นำองค์ความรู้ใหม่ๆ ที่ได้ มาใช้ในการบริหาร งานในโรงเรียนและจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). **การปฏิรูปการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กาญจนา ศิริวงศ์. (2552). **การบริหารเชิงกลยุทธ์ในโรงเรียน** เถินวิทยา อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง .วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จันทร์จิรา เฟื่องคล้าย. (2553). **การศึกษาการมีส่วนร่วมและ** **การบริหารเชิงกลยุทธ์ของเทศบาลตำบลในจังหวัดชุมพร**. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาประชาคมเมืองและชนบท มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- จินตนา บุญบงการ. (2544). **การจัดการเชิงกลยุทธ์**. กรุงเทพฯ : ชีเอ็ดยูเคชั่น .
- ทรงศักดิ์ ศรีวงษา . (2550). **การบริหารเชิงกลยุทธ์ในโรงเรียน** ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- บุญเลิศ เข้มคงคา. (2544). **การจัดการเชิงกลยุทธ์**. กรุงเทพฯ : วีเจ พรีเมียม.
- พรชูลี อาษาอรุณ. (2546). **รายงานการแสดงผลการปฏิรูปอุดมศึกษาโลก**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- พรรณนา อิงพงษ์พันธ์. (2554). **การบริหารเชิงกลยุทธ์ของ** **ผู้บริหารกับผลการปฏิบัติงานวิชาการ ในโรงเรียนสังกัด** **องค์การบริหารส่วนจังหวัดกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1**. วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พิมลพรรณ คูนิยามิ. (2550). **การบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร** **โรงเรียนเอกชน**. วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ. (2546). **การบริหารเชิงกลยุทธ์และกรณีศึกษา**. กรุงเทพฯ : บริษัท ธรรมสาร จำกัด.
- สมศักดิ์ สินธุระเวชชัย. (2544). **กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน**. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2549). **การนำการจัดระบบเทียบเคียงมาใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษา**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง .
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). **แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ : บริษัทพิมพ์ดี จำกัด .
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2540). **การบริหารโรงเรียนประถมศึกษา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.
- สุพานี สฤณวานิช. (2544). **การบริหารเชิงกลยุทธ์ แนวคิดและทฤษฎี**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อุทุมพร จามรมาน. (2547). **วิธีทำการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พันธ์.
- John W. Best. (1970). **Research in Education**. Englewood Cliffs. New Jersey : Prentice-Hall Inc..
- Lee J.Cronbach. (1978). **Essential of psychological Testing**, 3rd ed. New York : Herper & Row Publishers.
- Rinnis Likert. (2540). **อ้างอิงในพวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล.
- Thomas L. Wheelen and J. David Hunger. (2004). **Strategic Management and Business Policy**. 9th ed. .Upper Saddle River. N.J. : Prentice - Hall. Inc..

